

KODOWANIE 1

Karty pracy stymulujące, rozwijające, usprawniające
percepcję wzrokową oraz proces widzenia u dzieci ze SPE

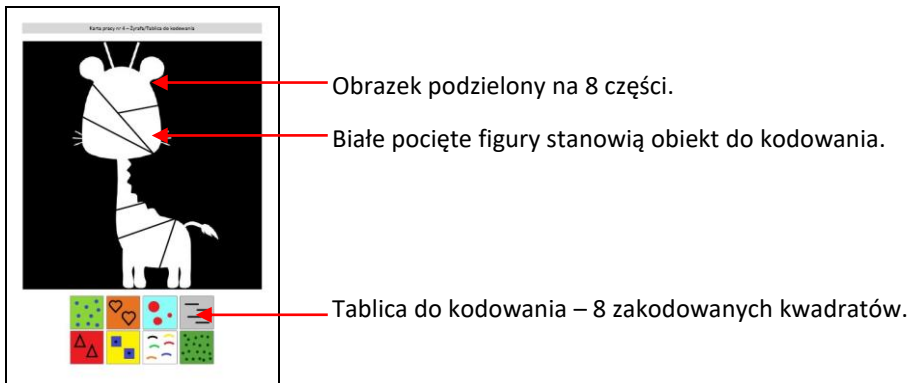
Renata Paździo

OPIS TECZKI TERAPEUTYCZNEJ

Publikacja **Kodowanie 1** to narzędzie pracy wydane w formie teczki terapeutycznej. Teczka zawiera 40 jednostronnych kart pracy.

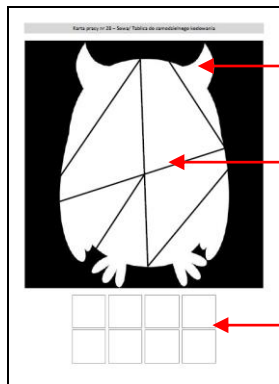
Na pierwszych 20 kartach pracy (karty od nr 1 do nr 20) znajduje się podzielony na 8 części obrazek oraz tablica do kodowania (*Rys.1*).

Rys. 1

Natomiast karty pracy od nr 21 do nr 40 przeznaczone zostały do samodzielnej pracy. Na każdej karcie znajduje się również podzielony na 8 części obrazek oraz tablica do samodzielnego kodowania (*Rys.2*).

Rys.2

Obrazek podzielony na 8 części.

Białe pocięte figury stanowią obiekt do kodowania.

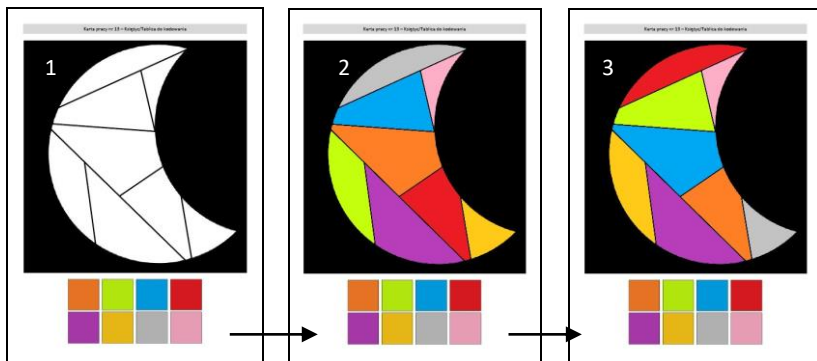
Tablica do kodowania – 8 kwadratów do samodzielnego kodowania.

Zadaniem dziecka jest:

a) Oznaczenie za pomocą kodu każdej z 8 części obrazka (*patrz Rys.3* oznaczony liczbą 1 - dolna część karty pracy).

→ Dziecko koduje obrazek według własnej kolejności. W efekcie czego każda praca różni się ułożeniem kolorów, wzorów w poszczególnych częściach obrazka (*patrz Rys. 3* oznaczony liczbą 2 i 3).

Rys. 3

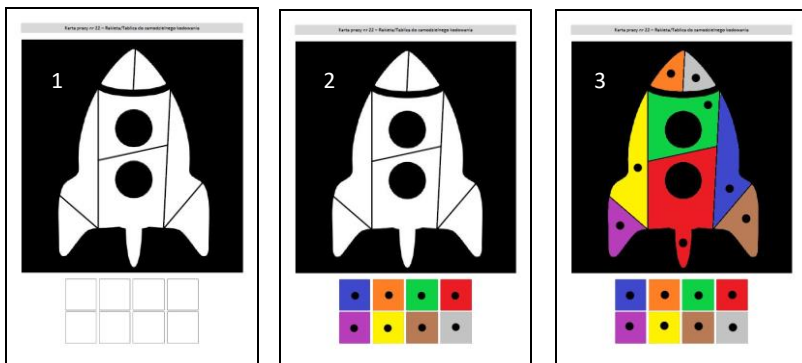

b) Samodzielne oznaczenie każdego z 8 kwadratów kodem (*patrz Rys.4* oznaczony liczbą 1 - dolna część karty pracy). Kod może być oznaczony za pomocą np. koloru, szlaczka czy przedmiotu.

→ Krok drugi to oznaczenie każdej z 8 części obrazka kodem. Dziecko koduje obrazek według własnej kolejności. W efekcie czego każda praca różni się ułożeniem kolorów, wzorów w poszczególnych częściach obrazka (*patrz Rys. 3* oznaczony liczbą 2 i 3).

c) Samodzielnie wykonanie własnej karty pracy w postaci obrazka podzielonego na 8 części (na czarnym tle) oraz tablicy do kodowania (8 kwadratów do samodzielnego kodowania).

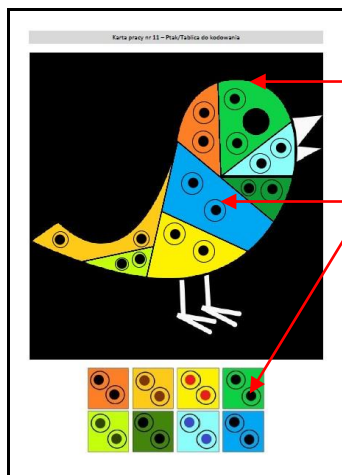
Rys.4

W efekcie powstaje **kolorowy obrazek na czarnym tle**. Każdy obrazek ma **inny wzór i kolorystykę**.

Kontrast i kolorystyka pełnią pierwszoplanową rolę podczas pracy z kartami (*patrz Rys. 5*).

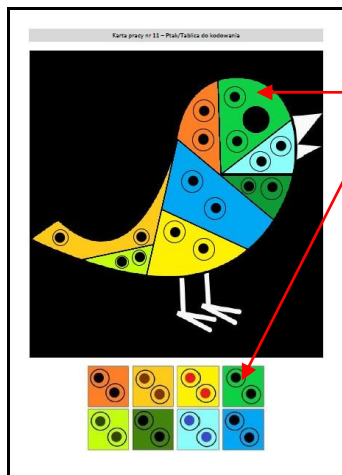
Rys.5

Kontrast (czarne tło) pozwoli odróżnić obrazek od tła.

Kolorystyka – kolorowe, wzorzyste elementy mają na celu przyciągnąć uwagę dziecka, zaangażować dziecko do stworzenia obrazka z 8 części (synteza wzrokowa) czy spostrzec elementy obrazka będące z tyłu, z przodu, przed, za, ponad, poniżej lub po którejś stronie: z prawej strony, z lewej strony (spostrozenia położenia przedmiotów w przestrzeni). Kolorystyce przypada również rola emocjonalna i estetyczna.

Kodowanie pełni rolę drugoplanową.

Kodowanie – pisanie kodu, który pozwoli uzyskać określony efekt – stworzenie wzorzystego, kolorowego obrazka.

Kontrastowy obrazek, który dziecko stworzy za pomocą wielobarwnych, wzorzystych kodów na czarnym tle ma wzbudzić

zainteresowanie i przyciągnąć uwagę dziecka na dłuższą chwilę cyt. „Podczas skupiania uwagi na przedmiocie, w mózgu powstają nowe połączenia nerwowe - czyli dochodzi do rozwoju mózgu!”¹

II

CEL PRACY

Karty pracy zawierają ćwiczenia służące:

a) Stymulacji, rozwijaniu i usprawnianiu koordynacji okoruchowej.

→ Koordynacja okoruchowa związana jest cyt. „z prawidłową lokalizacją wzrokową w zakresie oko-ręka. Jej poziom wyznaczają ruchy okulomotoryczne gałek ocznych. To zdolność zharmonizowania ruchów gałek ocznych z ruchami ciała, przede wszystkim rąk i nóg.”²

b) Zwiększeniu wrażliwości na kontrast.

→ **Kontrast** - różnica między intensywnością oglądanego obiektu, a tłem cyt. „Określa się go jako widzenie czarnego obiektu na białym tle i przyjmuje za wartość maksymalną 100%. Ostrość widzenia jest gorsza, gdy poziom kontrastu spada poniżej 90%”.³

¹ Dr. Ludington-Hoe, S., „How to Have a Smarter Baby”, Bantam Books, 1985, s.74.

² B.Odowska-Szlachcic, B.Mierzejewska „Wzrok i słuch - zmyły wiodące w uczeniu się w aspekcie integracji sensorycznej”, Wydawnictwo Universalis, Gdańsk 2013, s.86.

³ Tamże s.87.

→ „Mała wrażliwość na niski poziom kontrastu może być przyczyną trudności z orientacją przestrzenną, wykonywaniem precyzyjnych czynności, poruszaniem się po schodach (wchodzenie i schodzeniem) oraz po nierównym terenie, czytaniem w słabym świetle lub kolorowego druku na barwnym tle, przemieszczaniem się w złych warunkach atmosferycznych (we mgle, deszczu)”.⁴

→ Użyty został **kolor czarny** jako **tło**. W tym przypadku służy do podkreślenia i zaakcentowania wzorzystego obrazka.

c) Stymulacji różnicowania barw (koloru).

→ Ćwiczenia oparte na wielobarwnych elementach, wzorach, bez wyróżniania podziału barw (barwy podstawowe, pochodne czy achromatyczne, chromatyczne itp.), ale przy uwzględnieniu teorii barw (teorii koloru) i jej atrybutów: odcień, nasycenie, jaskrawość.

d) Stymulacji, rozwijaniu i usprawnianiu syntezy wzrokowej, spostrzegania położenia przedmiotów w przestrzeni, spostrzegania figury i tła, stałości spostrzegania, spostrzegania stosunków przestrzennych⁵.

→ **Synteza wzrokowa (SW*)** – to umiejętność złożenia np. obrazek „rakiety” podzielony na 8 części zostanie złożony w całość z kolorowych kodów.

⁴ B.Odowska-Szlachcic, B.Mierzejewska „Wzrok i słuch - zmyły wiodące w uczeniu się w aspekcie integracji sensorycznej”, Wydawnictwo Universalis, Gdańsk 2013, s.87.

⁵ W oparciu o: M. Frostig D. Horne” Wzory i obrazki - Program rozwijający percepcję wzrokową. Poziom podstawowy-(podręcznik)”, Warszawa 1989

→ **Spostrzegania położenia przedmiotów w przestrzeni (SPP*)** – to spostrzeganie przedmiotów będących z tyłu, z przodu, przed, za, ponad, poniżej lub po którejś jej stronie - z prawej strony, z lewej strony.

→ **Spostrzegania figury i tła (SFT*)** - mózg spośród wszystkich bodźców wzrokowych (np. tablica do kodowania – 8 zakodowanych kwadratów) dokonuje wyboru ograniczonej ich liczby - **wybieramy 1 kwadrat z kodem** (np. ptak i kod oznaczony kolorem pomarańczowym). W tym momencie wybrany „kwadrat z kodem” staje się **figurą**, ponieważ jest w centrum naszej uwagi, a pozostałe kwadraty (7 kwadratów) z tablicy do kodowania są **tłem**. Za chwilę przenosimy naszą uwagę na inny kwadrat z kodem (np. ptak i kod oznaczony kolorem żółtym). Teraz **kwadrat z kodem żółtym** staje się **figurą**, a wcześniej wybrany **kwadrat z kodem pomarańczowym** staje się **tłem**. Żaden kwadrat z kodem nie zostanie poprawnie spostrzeżony, dopóki nie zostanie ujęty w relacji do tła.

→ **Stałości spostrzegania (SS*)** - to zdolności do rozpoznawania przedmiotu jako należącego do pewnej kategorii kształtów np. rozpoznawanie trójkąta bez względu na wielkość, strukturę powierzchni, barwę, sposób prezentacji czy kąt, pod którym jest spostrzegany przez nas. Trójkąt posiada stałe właściwości: określony kształt, położenie i wielkość. Wyróżniamy stałość spostrzegania **wielkości, jakości, barwy**.

→ **Spostrzegania stosunków przestrzennych (SSP*)** - to zdolność do spostrzegania dowolnej liczby przedmiotów i spostrzegania zachodzących między przedmiotami relacji przestrzennych.

Koordinacja okoruchowa, poziom kontrastu, różnicowanie kolorów to 3 spośród 9 cech widzenia (ruchy gałek ocznych; widzenie obuoczne i przestrzenne; konwergencja; akomodacja; fiksacja centralna; pole widzenia) mające wpływ na opanowanie procesu czytania i pisania.

*literowy symbol aspektu percepcji wzrokowej

III

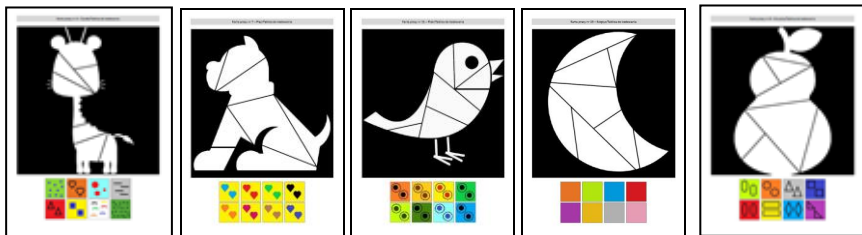
GRUPA DOCELOWA

Grupę docelową stanowią dzieci, u których: funkcje poznawcze (percepcja wzrokowa) i proces widzenie rozwija się prawidłowo; funkcje poznawcze (percepcja wzrokowa) i proces widzenie jest zaburzony.

IV

ADRESAT

Publikacja przeznaczona dla specjalistów terapii pedagogicznej, pedagogów, nauczycieli kształcenia zintegrowanego, nauczycieli przedszkola oraz rodziców dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

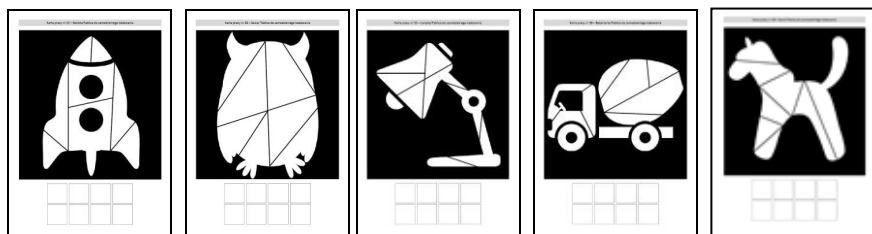
Publikacja **Kodowanie 1** to narzędzie pracy wydane w formie teczki terapeutycznej. Teczka zawiera 40 jednostronnych karty pracy w postaci podzielonego na 8 części obrazka, tablicy do kodowania oraz tablicy do samodzielnego kodowania.

Karty pracy służą stymulacji, rozwijaniu i usprawnianiu percepcji wzrokowej oraz procesu widzenia w zakresie:

- koordynacji okoruchowej,
- zwiększeniu wrażliwości na kontrast,
- stymulacji różnicowania barw,
- syntezy wzrokowej, spostrzegania położenia przedmiotów w przestrzeni, spostrzegania figury i tła, stałości spostrzegania, spostrzegania stosunków przestrzennych.

Grupę docelową stanowią dzieci, u których funkcje poznawcze (percepcja wzrokowa) i proces widzenia rozwija się prawidłowo oraz funkcje poznawcze (percepcja wzrokowa) i proces widzenia jest zaburzony.

Publikacja przeznaczona dla specjalistów terapii pedagogicznej, pedagogów, nauczycieli kształcenia zintegrowanego, nauczycieli przedszkola oraz rodziców dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Prawa autorskie: Renata Paździo

Wszelkie prawa zastrzeżone. Zarówno cała publikacja, jak i jakakolwiek jej część nie może być przedrukowywana ani reprodukowana (mechanicznie, elektronicznie lub w jakikolwiek sposób).